

toegang tot het dagboek dat Dort vanaf 1977 lezen. En was Dort trouwens niet ook de eigenlijke theatercriticus van het tweetaalste biografie van Dorts leven mangelt het ten enemmale aan een rode draad.

Bernard Dort, un intellectuel singulier be- toont ook met een ietsje te veel respect voor het behandelde onderwerp. Tegelijkertijd valt dit nochtans sympathieke boek intellectueel een beetje dunnetjes uit. Meyer-Plantureux schrijft onderhoudend, maar ze weet geen coherente visie op Dort te ontvouwen. Het is allemaal goed gedaan vanuit geschiedkundig oogpunt – maar waar zijn vorm en vent? Ik kom in dit boek noch de theaterdenker en -schrijver, noch Maer wie was dus die Bernard Dort? Een 'provinciale' uit Florange – in de Lorraine – wiens liede voor het theater ontvlamt tijdens een doordewekse operavoortelling en ver- volgens wordt bevestigd door het beluisteren van een langs de radio uitgezonden theaterop- voering in Parijs. De weinig bemiddelde Dort vertrekt eind jaren veertig naar de Franse hoofdstad om er te studeren aan de ENA, de Ecole Nationale de l'Administration, zeg maar het wallhalla van de Franse administratie. Hoe- wel het hem bepaald niet aan intelligentie ont- breekt, laat hij er zich meedrijven in het pelo- ton: theater- en filmbezoek primieren op het werk- of oeuvre-gerichte kritieken en meer al- gemene beschouwingen. Uitgeverij Seuil pu- bliceert in 1986 in haar Points-reeks een nog altijd verkrijgbare 'best of' -selectie van de ge- schriften van de jonge Dort onder de voor de hand liggende titel *Théâtres*. Het is Dort op zijn best: zwerfend van de teksten van Mari- vaux naar het Théâtre du Soleil van Mnouch- kine, pendelend tussen zichzelf en Brecht of Adamov, Strehler of Chéreau.

Travail théâtral

Lees zowat eender welk stuk van Bernard

schryver konden inspireren. Na het behalen van zijn diploma werkt Dort jarenlang bij het ministerie dat waakt over de gezondheid van de Franse bevolking. Veel ver- nemen we daar niet over, maar dat mag niet verwonderen. Dort heeft zijn hart aan het thea- ter verpand en schrijft daarom 's nachts thea- terkritieken, voor *Les Temps modernes*, voor *L'Express* en voor *Théâtre populaire*. Tussen- door vindt hij nog de tijd om een boek over Cornille en de onvermijdelijke Brecht te pu- bliceren. *Lecture de Brecht*, verschenen in 1960, is volgens Chantal Meyer-Plantureux een van de redenen voor de groeiende verwijdering tus- sen Dort en Barthes. De laatste plande al medio jaren vijftig een boek over Brecht, maar dat zag de eerste niet zitten. Tenslotte kon hij wel, en Barthes niet, de *Gesammelte Schriften* van de vereerde Duitse leermeester in het origineel

Meer, veel meer valt over Dort te vernemen in de aan hem gewijde biografie van Chantal Meyer-Plantureux. Ze heet simpelweg *Bernard Dort, un intellectuel singulier*. Deze titel wordt helaas niet helemaal waargemaakt. Dort krijgt in dit boek niet echt een gezicht, daarvoor wankeelt het te veel tussen een intellectuele biografie en het levensverhaal van een onge- twijfeld erg particulier individu. Meyer-Plan- tureux had nochtans heel wat kaarten in de handen: urenlange gesprekken met Dort tiffens diens laatste levensjaren (Dort werd in 1929 geboren en overleed in 1994), inzage in Dorts correspondentie (vooral de talloze brie- ven aan Hélène Cingria zijn belangwekkend), de beschikking over het volledige manuscript van *Autothéâtre* (Dorts eigen levens- verhaal als theateramateer), een onbepker-

Dort

logse Franse theatercriticus. Maar met het louter in kaart brengen van deze evolutie, en dat doet Sarrazac, is niet ook de actualiteit aangebond van de geschriften van de belangrijkste naor- tige Franse theatercriticus.

Maar met het louter in kaart brengen van deze evolutie, en dat doet Sarrazac, is niet ook de actualiteit aangebond van de geschriften van de belangrijkste naor- tige Franse theatercriticus. Maar met het louter in kaart brengen van deze evolutie, en dat doet Sarrazac, is niet ook de actualiteit aangebond van de geschriften van de belangrijkste naor- tige Franse theatercriticus. Maar met het louter in kaart brengen van deze evolutie, en dat doet Sarrazac, is niet ook de actualiteit aangebond van de geschriften van de belangrijkste naor- tige Franse theatercriticus.